

Rauniokoe luokka A PERA - A

Vainutyöskentely

Ohjaajan käyttäytyminen
Ohjaajan taktinen toiminta
Koiran selviytyminen ongelmatekijöistä
Koiran ohjattavuus
Koiran ja ohjaajan yhteistyö
Henkilöiden ilmaisu
haukkumalla tai ilmaisorullalla

Arvostelu

E, EH, H, T, P
E, EH, H, T, P
E, EH, H, T, P
E, EH, H, T, P
E, EH, H, T, P
E, EH, H, T, P
E, EH, H, T, P

Hakuaika 15 min. Raunioalue n.1000-1500 m². 2 henkilöä.

Suoritusohjeet:

Hakutyöskentely: Koiranohjaaja saa jättää aloituspaikan vasta, kun koira on ilmaissut tai koira on pois näkyvistä tai koetuomarin kehotuksesta. Henkilöiden tulee olla vähintään 10 m:n päässä toisistaan ja olla paikoillaan riittävän ajoissa ennen koiran lähettämistä. Piiloja ei vaihdeta. Maalihenkilöistä toinen on osittain ja toinen kokonaan peitettynä. Koiranohjaaja odottaa näköyhteyden ulkopuolella kunnes hänet kutsutaan raunioille.

Välttömästi ennen koiran lähettämistä sekä koiran työskentelyn aikana tulee vähintään 3 henkilön kulkea raunioilla ristiin rastiin ja oleskella siellä vapaasti toimien samalla raivausmiehinä.

Ennen suorituksen alkua alueelle sytytetään voimakkaasti savuavasta materiaalista tuli ja suorituksen aikana ammutaan 9 mm paukkupatruunoilla useita kertoja. Koiranohjaaja saa tilannetiedon koetuomarilta ja hänen on kysyttävä, jos hänellä on epäselvyyksiä vallitsevasta tilanteesta. Koiranohjaajan tulee ilmoittaa aloituskohta ja etsintäsuunnitelma, jota hän aikoo toteuttaa. Sen jälkeen koiranohjaaja vapauttaa koiran kaulapannasta ja asettaa koiran hallitusti osoitetulle aloituspaikalle. Koiranohjaaja saa seurata koiraansa siltä etäisyydeltä, mikä tarvitaan näköyhteyden säilyttämiseksi. Koiran tulee osoittaa löydetyt henkilöt selvästi joko haukkumalla tai rullailmaisulla. Tunkeutumisen aikana haukkumatkokset eivät alenna ilmaisun arvosanaa. Koiranohjaajan täytyy ilmoittaa koetuomarille ilmaisu, jolloin hän saa mennä koetuomarin luvalla koiran luokse.

Löytämättä jäänyt henkilö aiheuttaa kokeen hylkäämisen. Yksi virheilmaisu on sallittu. Suoritus päättyy koiranohjaajan ilmoittamiseen tehdystä kokonaissuorituksesta viimeistään ajan tultua täyteen ja koetuomarin antamaan arvosteluun.

Rauniokoe luokka B PERA - B

Vainutyöskentely

Ohjaajan käyttäytyminen
Ohjaajan taktinen toiminta
Koiran selviytyminen ongelmatekijöistä
Koiran ohjattavuus
Koiran ja ohjaajan yhteistyö
Henkilöiden ilmaisu
haukkumalla tai ilmaisorullalla

Arvostelu

E, EH, H, T, P
E, EH, H, T, P
E, EH, H, T, P
E, EH, H, T, P
E, EH, H, T, P
E, EH, H, T, P
E, EH, H, T, P

Haku aika 20 min. Raunioalue n. 2000-2500 m². 3 - 5 henkilöä ja löytyneitä henkilöitä ei välttämättä tarvitse ottaa pois piilosta. Päätöksen henkilön pois ottamisesta tekee tuomari. Mikäli henkilöt jätetään piiloihin, merkitään ne viireillä.

Suoritusohjeet:

Hakutyöskentely: Koiranohjaaja saa jättää aloituspaikan vasta kun koira on ilmaissut tai koira on pois näkyvistä tai koetuomarin kehotuksesta. Henkilöiden tulee olla erillään toisistaan ja paikoillaan riittävän ajoissa ennen koiran lähettämistä. Piiloja voidaan vaihtaa kokeen aikana eri koirille, silloin kuitenkin käytettyä piiloa ei suljeta. Koiranohjaaja odottaa näköyhteyden ulkopuolella kunnes hänet kutsutaan raunioille. Välittömästi ennen koiran lähettämistä sekä koiran työskentelyn aikana tulee vähintään 3 henkilön kulkea raunioilla ristiin rastiin ja oleskella siellä vapaasti toimien samalla raivausmiehinä ja muina pelastushenkilöinä.

Ennen suorituksen alkua alueelle sytytetään voimakkaasti savuavasta materiaalista tuli ja suorituksen aikana ammutaan 9 mm paukkupatruunoilla useita kertoja, vähintään kerran ilmaisun aikana. Alueella tulee olla ulkoisia häiriötekijöitä konemelua yms.

Koiranohjaaja saa tilannetiedon koetuomarilta ja hänen on kysyttävä, jos hänellä on epäselvyyksiä vallitsevasta tilanteesta. Koiranohjaajan tulee ilmoittaa aloituskohta ja etsintäsuunnitelma, jota hän aikoo toteuttaa. Sen jälkeen koiranohjaaja vapauttaa koiran kaulapannasta ja asettaa koiran hallitusti osoitetulle aloituspaikalle. Koiranohjaaja saa seurata koiraansa siltä etäisyydeltä mikä tarvitaan näköyhteyden säilyttämiseksi.

Etsinnän aikana koiranohjaajan on suoritettava koetuomarin osoittamassa paikassa kohde-etsintää. Koiran tulee osoittaa löydetty henkilöt selvästi joko haukkumalla tai rullailmaisulla. Tunkeutumisen aikana haukkukatkokset eivät alenna ilmaisun arvosanaa. Koiranohjaajan täytyy ilmoittaa koetuomarille ilmaisu, jolloin hän saa mennä koetuomarin luvalla koiran luo. Koiran täytyy pysyä välittömässä piilon läheisyydessä, kunnes koiranohjaaja on saapunut koiransa luokse ja koetuomarin kehotuksesta koira otettu hallintaan. Tämä kokeen osa päättyy koiranohjaajan ilmoittamiseen tehdystä kokonais-suorituksesta viimeistään ajan tultua täyteen ja koetuomarin antamaan arvosteluun.

Löytämättä jäänyt henkilö tai virheilmaisu aiheuttaa kokeen hylkäämisen.

Suoritusohjeita:

- Etsintäalueen tulee täyttää koeohjeen vaatimukset ja se tulee merkitä ennen kokeen alkua
- Piilojen kannet tulee sulkea ennen varsinaista kokeen alkua
- Ennen maalihenkilöiden sijoittamista paikoilleen kokeeseen osallistujat siirretään paikkaan, mistä ei ole näköyhteyttä koealueelle.
- Maalihenkilöiden huollosta tulee huolehtia
- Koealueelle sytytetään voimakkaasti savuavat tulet sekä varataan raivausmiehistöä, jotka voivat toimia tarvittaessa kokeen avustajina.
- On myös huolehdittava koeohjeen edellyttämästä melusta ja häiriöstä
- Osallistujat kutsutaan koesuoritukseen arvontavuoron mukaisessa järjestyksessä.
- Ennen suorituksen alkua ohjaajille annetaan samanlainen tuomarin laatima tilanneseurastus tapahtuneesta onnettomuudesta. Lisäksi B-kokeessa annetaan tarvittavat merkitsemisvälineet. (viirit)
- Suoritus tulee aloittaa ohjaajan laatiman toimintasuunnitelman mukaisesti
- Tuomarin tulee olla jo heti aloituksessa valppaana tiedostaen kokeen aloitukseen liittyvät ohjeet ja liikkua siten, että pystyy havainnoimaan kaikki tapahtumat kokeen aikana
- Kokeen aikana ammutaan useita kertoja, käyttäen 9 mm paukkupatruunoita
- B-kokeessa ammutaan myös ilmaisun aikana
- Koeohje sallii B-kokeessa piilojen vaihdon, tällöin käytettyjen piilojen kannet tulee jättää auki.
- B-kokeessa maalihenkilöiden määrää voidaan vaihdella, ei suositella kuitenkaan samassa kokeessa
- Kokeessa käytettyjen maalihenkilöiden määrä ilmoitetaan vasta loppuarvostelussa
- Tuomarin on huomioitava ohjaajan tekemä maalihenkilön haastattelu koiran suoritettua ilmaisut (yksi maalihenkilöstä vastaa tuomarin hyväksymän ilmaisun jälkeen koiran ohjaajan kyselyyn, A-kokeessa aina näkyvä maalihenkilö)
- A-kokeessa ohjaaja päättää milloin ilmaisu on tapahtunut.
- Ilmaisun tulee tapahtua ohjaajan ilmoittamalla tavalla
- Ohjaajan tulee käyttää alue tehokkaasti ja riittävän aukottomasti hyödyksi huomioiden radalla olevat vaikeat kohteet, kuitenkin koiraa painostamatta
- Koiran tulee suorittaa etsintä tasaisella turvallisella nopeudella etsintään varatun ajan puitteissa
- Koe päättyy ohjaajan tekemään ilmoitukseen loppuun suoritetusta etsinnästä, ajan tultua täyteen, kahteen virheilmaisuun A-kokeessa, yhteen virheilmaisuun B-kokeessa tai tuomarin keskeytykseen
- Koiranohjaajan on annettava koiralle työskentelyrauha, ohjaaja ei saa olla liian lähellä koiraa.

Arvostelu

Yleistä

- Rauniokokeessa ohjaajalta edellytetään varmaa, joka tilanteessa hallittua toimintaa ja koiralta itsevarmaa, rauhallista ja vahvahermoista rauniotyöskentelyä
- Erityistä huomiota on kiinnitettävä koeohjeessa mainittuihin luonteen ominaisuuksiin

- Arvostelussa tulee huomioida aina kokonaisuus, myös tuuli, sääolosuhteet ja muut ulkoiset tekijät sekä radan vaikeusaste
- A-kokeessa koiran suorittaessa virheilmaisun on arvosana enintään tyydyttävä. Kahdesta virheilmaisusta seuraa kokeen keskeyttäminen. B-kokeessa koe keskeytetään jos koira suorittaa virheilmaisun.
- Jos koe keskeytetään, arvosana on aina puutteellinen 0 pistettä.

Raunio A ja B - koe

1. Ohjaajan käyttäytyminen

Arvosteluperusteet:

- Selkeä, päämäärätietoinen, asiallinen esiintyminen vallitsevan tilannekuvan mukaan.
- Tehtävän vastaanotto ja päättäminen
- Annettujen tehtävien ja ohjeiden noudattaminen
- Toisten huomioon ottaminen, yhteistyökyky ja maltillisuus: koetoiminnassa mukana olevat henkilöt
- Koiran huomioon ottaminen, yhteistyökyky ja maltillisuus

Arvostelu:

Erinomainen: Ohjaaja käyttäytyy asiallisesti, varmasti ja päämäärätietoisesti

Erittäin hyvä: Ohjaaja käyttäytyy asiallisesti, varmasti ja päämäärätietoisesti, nähtävissä hetkellisesti puute johtaa tilannetta tai hallita itsensä

Hyvä: Ohjaaja käyttäytyy asiallisesti, varmasti ja päämäärätietoisesti, nähtävissä kuitenkin selvästi puute johtaa tilannetta tai hallita itsensä.

Tyydyttävä: Ohjaajasta vaikea tulkita kyky johtaa tilannetta, nähtävissä selviä virheitä johtaa tilannetta ja hallita itsensä.

Puutteellinen: Puutteita ja virheitä ohjaajan suorituksessa, ohjaajalta puuttuu suurimman osan ajasta kyky johtaa tilannetta ja hallita itsensä. Ohjaaja ei anna koiralle työskentelytilaa ja kulkee liian lähellä työskentelevää koiraa. Ohjaaja ei kykene johtamaan tilannetta tai ei hallitse itseään

2. Ohjaajan taktinen toiminta

Arvosteluperusteet:

- Selkeä, päämäärätietoinen toiminta vallitsevan tilanteen ja koiran mukaan
- Tehtävän aloitus
- etsintäsuunnitelman laatiminen
- tilannearvio ja vaaratekijät
- rataolosuhteiden hyödyntäminen
- sääolosuhteiden hyödyntäminen
- B-kokeessa rata/maalihenkilöstön haastattelu ja hyödyntäminen
- Pystyy vahvistamaan ja hyödyntämään koiransa vallitsevien tilanteiden mukaan koko

- etsinnän ajan
- Tehtävän päättäminen

Arvostelu:

Erinomainen: Täydellinen tai lähes täydellinen suoritus, jossa ohjaaja ottaa huomioon koiransa ja tehtävän vaikeuden

Erittäin hyvä: Täydellinen tai lähes täydellinen suoritus, jossa ohjaaja hetkellisesti ei hyödynnä rataolosuhteita tai koiraansa

Hyvä: Ohjaaja pysyy vain osittain antamassaan etsintäsuunnitelmassa, poikkeaa siitä ilmoittamatta koetuomarille, aloituksessa puutteita, puutteita koiran hyödyntämisessä

Tyydyttävä: Ohjaaja ei pysy antamassaan etsintäsuunnitelmassa, poikkeaa siitä ilmoittamatta tuomarille, vaikeuttaa omalla toiminnallaan koiran suoritusta

Puutteellinen: Ohjaaja laatimassa etsintäsuunnitelmassa on selviä virheitä tai ohjaaja ei kykene havainnoimaan eikä hyödyntämään tilanteita. Ohjaajan laatima etsintäsuunnitelma ei ole toteutettavissa

3. Koiran selviytyminen ongelmatekijöistä

Arvosteluperusteet:

- Koira työskentelee aktiivisesti ja itsenäisesti etsien tilanteeseen sopivat kulkureitit ja liikkuu epäröimättä ja pelotta raunioilla noudattaen ohjaajan käskyjä. Koira selvittää ongelmatilanteet itsenäisesti ja varmasti.
- Koira tunkeutuu ja/tai kiipeää omaehtoisesti tai käskyjen mukaan kaikkiin radalla oleviin kohteisiin
- Koira ei osoita aggressiivisuutta toisiin koiriin, ihmisiin tai muuhun ympärillä olevaan.

Arvostelu:

Erinomainen: Täydellinen tai lähes täydellinen suoritus, koira selvittää ongelmat itsenäisesti. Toimintakyky ei häiriidy

Erittäin hyvä: Pieniä puutteita tai ongelmia, jotka koira kuitenkin selvittää tai lisäkäskeyä

Hyvä: Hetkellisiä ongelmia, jotka koira selvittää, ohjaajan avustus ja lisäkäskeyä

Tyydyttävä: Puutteita ja ongelmia, jotka selvästi vaikuttavat toimintakykyyn, mutta jotka kuitenkin selvitetään ohjaajan avustuksella, lisäkäskeyä

Puutteellinen: Puutteita ja ongelmia, jotka selvästi vaikuttavat toimintakykyyn. Koira käyttäytyy pelokkaasti, sijaistoimintoja. Koira ei selvitä ongelmatekijöitä

4. Koiran ohjattavuus

Arvosteluperusteet:

- Koira osoittaa suurta työskentelyhalua etsintätehtävään ja etsii ohjaajan ohjauksen mukaisesti
- Koira noudattaa välittömästi ohjaajan käskyjä

Arvostelu:

Erinomainen: Täydellinen tai lähes täydellinen suoritus, jossa selvästi näkyy koiran ohjattavuus, koira pitää yhteyttä ohjaajaan työskentelyn kuitenkaan kärsimättä

Erittäin hyvä: Koiran ohjattavuus näkyy selvästi, kuitenkin käskyjen noudattaminen viipyy tai useita käskyjä työskentelyn aikana

Hyvä: Koiran ohjattavuudessa tarvitaan käskyjä joiden noudattaminen viipyy yli-innokkuudesta johtuen.

Tyydyttävä: Koiran ohjattavuudessa selviä katkoksia, useita käskyjä ja noudattaminen viipyy yli-innokkuudesta johtuen.

Puutteellinen: Koiran ohjattavuudessa paljon ongelmia, paljon käskyjä ja noudattaminen viipyy. Koira saadaan vain vaivoin hetkellisesti etsintätehtävään haluttomuudesta johtuen. Koira ei noudata ohjaajan käskyjä.

5. Koiran ja ohjaajan yhteistyö

Arvosteluperusteet:

- Koira osoittaa luottamusta, suurta työskentelyhalua ja toteuttaa ohjaajan käskyt halukkaasti
- Käskyjen oikea-aikaisuus, äänen sekä muiden avujen käyttö hillittyä ja heti toimintaan vaikuttavaa
- Ohjaaja pystyy vahvistamaan ja hyödyntämään koiransa resurssit vallitsevien tilanteiden mukaan

Arvostelu:

Erinomainen: Täydellinen tai lähes täydellinen suoritus, jossa selvästi näkyy koiran luottamus ja palveluhalukkuus, koira pitää yhteyttä ohjaajaan työskentelyn kuitenkään karsimatta

Erittäin hyvä: Koiran luottamus ja palveluhalukkuus näkyy selvästi, kuitenkin käskyjen noudattaminen hieman viipyy. Ohjaaja kykenee hyödyntämään koiransa taitoja.

Hyvä: Koiran palveluhalukkuudessa katkoksia, useita tarpeettomia käskyjä tai käskyjen noudattaminen viipyy yli-innokkuudesta johtuen

Tyydyttävä: Koiran palveluhalukkuudessa ja ohjattavuudessa katkoksia, useita käskyjä ja noudattaminen viipyy yli-innokkuudesta johtuen.

Puutteellinen: Koira on haluton työskentelemään. Ohjaaja antaa paljon käskyjä joiden noudattaminen viipyy. Ohjaaja painostaa koira. Koira suorittaa vain hetkellisesti etsintätehtävää. Ohjaaja ei kykene hyödyntämään koiraansa taitoja. Ohjaaja painostaa voimakkaasti koira. Koira ei noudata ohjaajan käskyjä.

6. Henkilöiden ilmaisu haukkumalla

Arvosteluperusteet:

- Vainuttuaan maalihenkilön koira jatkaa välittömästi omatoimista paikallistamista
- Tarkkailtava erityisesti koiran motivaatiota hajureaktion jälkeen ja halua kohdentaa piilo
- Suorittaa ilmaisen mahdollisimman lähelle, itsenäisesti ja välittömästi haukkumalla
- Tunkeutumiskäyttäytyminen ei alenna arvosanaa
- Ei jätä piiloa ennen haltuunottoa
- Noudattaa ohjaajan antamia käskyjä ilmaisen jälkeen
- Myös koiran ja ohjaajan käyttäytyminen maalihenkilön luona arvostellaan
- Ohjaajan tulee toimia koeohjeiden ja tuomarin antamien määräysten mukaan

Arvostelu:

Erinomainen: Täydellinen tai lähes täydellinen suoritus, missä koira saatuaan hajun, osoittaa ja ilmaisee välittömästi selvästi haukkumalla maalihenkilön

Erittäin hyvä: Koirasta näkyy selvästi taito ja halu ilmaista maalihenkilö, se voi kuitenkin hiukan viivytellä paikallistamisessa, ilmaisun aloittamisessa tai osoittamisessa. Pieniä haukkukatkoksia

Hyvä: Koirasta näkyy taito ja halu ilmaista maalihenkilö, se voi kuitenkin viivytellä paikallistamisessa, ilmaisun aloittamisessa tai osoittamisessa. Pieniä haukkukatkoksia.

Tyydyttävä: Lyhyt ilmaisukestävyys, koira viivyttelee paikallistamisessa, ilmaisun aloittamisessa tai osoittamisessa. Pieniä haukkukatkoksia. A-kokeessa 1 virheilmaisu.

Puutteellinen: Koira ei osaa tai osoittaa haluttomuutta ilmaista maalihenkilö, se viivyttelee paikallistamisessa, ilmaisun aloittamisessa ja osoittamisessa. Haukkuminen puutteellista.

Koira käyttäytyy aggressiivisesti, tai osoittaa arkuutta. Ohjaaja painostaa koiraa ilmaisuun. A-kokeessa koira suorittaa kaksi virheilmaisuja. B-kokeessa 1 virheilmaisu. Maalihenkilö jää löytymättä.

Henkilöiden ilmaisu ilmaisurullalla**Arvosteluperusteet:**

- Löydettyään maalihenkilön koiran tulee välittömästi ottaa rulla suuhunsa ja palata heti ohjaajan luokse
- Ohjaajan kytkettyä koiran ilmaisuliinaan, koiran pitää johdattaa ohjaaja löytämänsä maalihenkilön luokse
- Vientivaiheessa ei vaadita viivasuoraa menoa maalihenkilön luokse, vaan pitää huomioida radalla olevat esteet etenemiselle
- Huomioitava myös ilmaisuliinan käyttö
- Koira voi pitää ilmaisurullaa suussa myös ilmaisun vientivaiheessa
- Jos koira ei johdata ohjaajaa maalihenkilön luokse, on kyseessä virheilmaisu
- Maalihenkilön luo mentäessä pitää ohjaajan noudattaa nopeuden suhteen tuomarin ohjeita
- Koiran on osoitettava maalihenkilön paikka tarkasti, muutoin ilmaisua ei voida hyväksyä (tuomarilla on oikeus pyytää tarkennusta)
- Koiran kulkeminen rulla suussa muulloin kuin ilmaisutilanteissa on virhe ja alentaa arvosanaa
- Liiallinen rullan suussa pitäminen johtaa suorituksen keskeyttämiseen
- Myös koiran ja ohjaajan käyttäytyminen maalihenkilön luona arvostellaan
- Ohjaajan tulee toimia koeohjeiden ja tuomarin antamien määräysten mukaan

Arvostelu:

Erinomainen: Koira tulee ohjaajan luokse nopeasti rulla suussa, vie ohjaajan nopeasti suurinta mahdollista tietä maalihenkilön luokse osoittaen tarkasti maalihenkilön paikan

Erittäin hyvä: Koira viivyttelee hieman tai pudottaa rullan liian aikaisin tullessaan ohjaajan luokse tai viivyttelee hieman maalihenkilön luo mentäessä ja maalihenkilön osoittamisessa

Hyvä: Koira viivyttelee tullessaan ohjaajan luo, pudottaa rullan liian aikaisin, vie ohjaajan maalihenkilön luo kaartelemalla tai vienti on epävarmaa.

Tyydyttävä: Koira viivyttelee selvästi ohjaajan luo tullessaan, pudottaa rullan liian ai-

kaisin, viivyttelee ja kaartelee selvästi maalihenkilön luo mentäessä ja maalihenkilön osoittamisessa tai tekee virheilmaisun.

Puutteellinen: Koira osoittaa haluttomuutta ohjaajan luo tullessaan, pysähtelee ja osoittaa haluttomuutta vientivaiheessa ja maalihenkilön osoittamisessa.

Ohjaaja painostaa koiraansa ilmaisuun. A-kokeessa koira suorittaa kaksi virheilmaisua. B-kokeessa 1 virheilmaisu. Maalihenkilö jää löytymättä.